

Roman

J.M. Coetzee

Kötü Bir Yılın

 Güncesi

5. BASKI

Çeviri: SUAT ERTÜZÜN

 can
çağdaş

J.M. COETZEE
KÖTÜ BİR YILIN
GÜNCEİ

Can Çağdaş

Diary of a Bad Year, J.M. Coetzee

İngilizce aslından çeviren: Suat Ertüzün

© 2007, J.M. Coetzee

© 2009, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Peter Lampack Agency, Inc.

(551 Fifth Avenue, Suite 1613, New York NY 10176-0187, ABD)

aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2009

5. basım: Şubat 2023, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Seçkin Selvi

Dizi tasarımı ve sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Bilal Sarıteke

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-4798-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

J.M. COETZEE
KÖTÜ BİR YILIN
GÜNCEİ

ROMAN

2003 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

İngilizce aslından çeviren

Suat Ertüzün

♥can

J.M. Coetzee'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Utanç, 2001

Petersburg'lu Usta, 2003

Romancının Romanı, 2004

Barbarları Beklerken, 2006

Michael K, 2006

Yavaş Adam, 2006

Taşra Hayatından Manzaralar, 2011

Şimdi ve Burada / Mektuplar 2008-2011 (Paul Auster'la birlikte), 2013

İsa'nın Çocukluğu, 2021

İsa'nın Okul Günleri, 2022

İsa'nın Ölümü, 2022

J.M. COETZEE, 1940'ta Güney Afrika'nın Cape Town kentinde doğdu. Avukat bir babayla öğretmen bir annenin oğlu olan Coetzee, Cape Town Üniversitesi'ni bitirdikten sonra Texas Üniversitesi'nde edebiyat doktorasını tamamladı, 1972'de Güney Afrika'ya dönerek Cape Town Üniversitesi'nde ders vermeye başladı. İki uzun öyküden oluşan ilk kitabı *Dusklands* 1974'te yayımlandı. Coetzee, bu yapıtında, Vietnam'daki Amerikalılar ile Güney Afrika'da Hollandalı yerleşmeciler arasındaki koşutlukları irdeliyordu. Yazarın *Barbarları Beklerken* romanı, 1980'de Güney Afrika'daki büyük bir saygınlığı olan Central News Agency Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü. İngiltere'nin en saygın edebiyat ödülü olan Booker Ödülü'nü ise 1983'te *Michael K: Yaşamı ve Yaşadığı Dönem* romanıyla, 1999'da da *Utanç* yapıtıyla, iki kez aldı. Aynı zamanda seçkin bir deneme yazarı olan Coetzee, 2003'te Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer bulundu.

SUAT ERTÜZÜN, 1971'de Hollanda'da doğdu. İlkokulu Hollanda'da, ortaokul ve liseyi İstanbul'da okudu. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü 1996'da bitirdi. Bir süre bankacılık ve turizm sektöründe çalıştıktan sonra çevirmenlik yapmaya başladı. Oscar Wilde, Kiran Desai, J.M. Coetzee, Rudolfo Anaya, Julia Glass, John Hughes, Sybille Bedford, John Banville, Patricia Highsmith, Stephen Greenblatt, Aimee Bender, V.S. Naipaul gibi yazarların eserlerini Türkçeye kazandırdı.

İçindekiler

1. Çarpıcı Fikirler	11
2. İkinci Günlük	149
Notlar	209
Teşekkür.....	211

Bir

Çarpıcı Fikirler

12 Eylül 2005-31 Mayıs 2006

01. Devletin kökenleri üstüne

Devletin kökenlerine getirilen tüm açıklamalar onun oluşuna “bizim” de –biz okurlar değil, kimseyi dışlamamacasına kapsamlı, geniş bir biz– katıldığımız savıyla başlar. Oysa bildiğimiz tek “biz” –yani kendimiz ve bize yakın insanlar– bir devletin içinde doğmuştur; üstelik ne kadar geriye gidersek gidelim, atalarımız da bir devletin içinde doğmuştur. Devlet hep bizden önce var.

(Ne kadar geriye gidebiliriz? Afrika düşüncesindeki genel kanaate göre yedinci kuşaktan sonra tarihle miti artık ayırt edemeyiz.)

Duyularımızın sunduğu kanıtlara rağmen yine de devleti bizim veya atalarımızın yarattığı savını benimseyeceksek, o zaman bunun sonucunu da benimsememiz gerekir: eğer biz veya atalarımız isteseydik onu başka bir şekilde de yaratabileceğimiz, ayrıca belki de topluca karar versek onu değiştirebileceğimiz sonucunu. Oysa gerçekte devletin “altında” olanların, devlete “ait” olanların topluca hareket etseler bile onu biçim olarak değiştirmeleri çok zor; onların –bizim– devleti ortadan kaldıracak gücü olmadığı ortada.

Devletin şeklini değiştirme kudretine sahip olmadığımız gibi onu yıkmamız da imkânsız çünkü ona karşı kelimenin tam anlamıyla aciziz. Thomas Hobbes’un devletin kuruluş mitinde açıkladığına göre biz bu acze gönüllü olarak düşmüşüz: Türümüz arasında sonu gelmez savaşların şiddetinden (öç üstüne öç, misilleme üstüne misilleme, kan davaları) kurtulmak için tek tek ve ayrı ayrı olarak maddi güç kullanma hakkını devlete devretmiş ve böylece yasanın kapsamına (himayesine) girmişiz. Bu sözleşmenin dışında kalmayı yeğleyenler de yasadışı olmuşlar ve oluyorlar.

İlk çamaşırhanede gözüme ilişti. Sakin bir bahar sabahının ilerleyen saatleriydi ve ben oturmuş, çamaşırın dönmesini izlerken bu son derece şaşırtıcı kadın içeri girdi. Şaşırtıcı çünkü beklediğim son şey böyle bir melaike görmektir; ayrıca üstündeki domates kırmızısı çuval elbisenin kısılığına da şaşırdığımı belirtmem gerek.

Yasa, yasaya saygılı yurttaşları korur. Hatta yasanın gücünü inkâr etmeksizin başka bir yurttaşına karşı zor kullanan yurttaş bile bir ölçüde korur: Ona uygulanan ceza, suçuyla uyumlu olmalıdır. Düşman askeri bile yakalandığında hasım devleti temsil ediyor diye idam edilmez. Oysa kendi devletine, yani onun kendine ait olduğunu ileri süren devlete başkaldıran yasadışıyı koruyacak bir yasa yok.

Devletin (*the commonwealth, statum civitatis*)¹ dışında, der Hobbes, birey tam bir özgürlüğe sahip olduğunu sanabilir ama o özgürlüğün ona bir faydası olmaz. Oysa devlette “her yurttaş barış içinde iyi bir hayat sürmeye yetecek kadar özgür olup, öbürlerinin özgürlüğü onlardan duyulan korkuyu giderecek kadar sınırlanır... Özetlemek gerekirse, devletin dışında arzular, savaş, korku, yoksulluk, fenalık, yalnızlık, barbarlık, cehalet ve vahşet hüküm sürerken devlet aklın, barışın, güvenliğin, refahın, görkemin, toplum olmanın, zevkin, ilmin ve iyi niyetin bir hükümdarlığına benzer.” (1)

Fakat kökenlere dair Hobbes’çu mit, devlete erk devrinin geri alınamayacağını söylemez. Bizim fikir değiştirmek, erki icra konusunda devletin yasayla belirlenmiş tekeli aslında istemediğimizi, doğa durumuna geri dönmeyi yeğlediğimizi söylemek gibi bir seçeneğimiz yok.

Bizler tebaa olarak doğduk. Daha doğduğumuz andan itibaren tabiyiz. Bunun bir nişanesi de doğum belgesi. Kusursuz devlet, doğumları belgeleme tekeli elinde tutar ve korur. Ya devletin verdiği belgeyi alır (ve yanınızda taşır), böylece onun sizi ömrünüz boyunca teşhis etmesini ve izlemesini (izinizi sürmesini) sağlayan bir *kimlik* edinirsiniz ya da kimliksiz kalır ve kendinizi bir hayvan gibi (hayvanların kimlik belgesi olmaz) devletin dışında yaşamaya mahkûm edersiniz.

1. (İng. ve Lat.) Kamu yararına; yurttaşlık hakkı. (Y.N.)

Benim de görünüşüm onu irkiltmiş olmalı: ilk bakışta belki de bir sokak serserisi gibi gelen, köşeye kurulmuş bir moruk. Merhaba, dedi bozuntuya vermeden ve erkek iç çamaşırı ağırlıklı görünen çadır bezinden iki beyaz çuvalı tepeden açılır çamaşırı makinesine boşaltmaktan ibaret işine baktı.

Belgelenmeden devlete kabul edilmeyeceğiniz gibi öldüğünüz tescil edilmeden de devletin gözünde ölmüş sayılmazsınız; üstelik ölümünüzü yalnızca bizzat devlet tescilli bir memur belgeleyebilir. Devlet, ölümü belgeleme işine tam bir ciddiyetle eğilir – Aralık 2004'teki tsunaminin arkada bıraktığı dağ gibi insan cesetlerini incelemek, görüntülemek, dürtüp yoklamak üzere sevk edilen adli tabip ve bürokrat alayına tanık olmuşsunuzdur. Tebaa sayımının tam ve doğru olması için hiçbir masraftan kaçınılmaz.

Yurttaşın nasıl yaşadığı veya nasıl öldüğü devletin umurunda değildir. Devlet ve devletin kayıtları için önemli olan, onun diri mi, ölü mü olduğudur.

*

Yedi Samuray filmi sinema diline bütünüyle hâkim olmakla birlikte ilkleri sade bir şekilde ve doğrudan ele alacak kadar da naiftir. Burada özellikle devletin doğuşu üstünde durulur, üstelik Shakespeare'e yakışır bir açıklık ve kapsayıcılıkla. Hatta Kurosawa'nın *Yedi Samuray*'la devletin kökenlerine dair bir kuram ortaya attığını bile söyleyebiliriz.

Güzel bir gün, dedim. Arkası bana dönük, Evet, dedi. Yeni misin, diye sordum, Sydenham Kuleleri'nde yeni olup olmadığını kastederek ama tabii bundan başka anlamlar çıkarmak da mümkün, sözgelimi, *Bu dünyada yeni misin?* Hayır, dedi. Bir sohbeti sürdürmeye çalışmak nasıl da zor. Ben zemin katta yaşıyorum, dedim. Böyle girizgâhlar yapmaya izinliyim, gevezeliğime veriliyor. Beyaz yakalı pembe gömleğin sahibine, öyle gezeze bir bunak ki, kabalığa kaçmadan kurtulmak için akla kararı seçtim, diye anlatacaktır. Zemin katta yaşıyorum, 1995'ten beri ama hâlâ komşuların hepsini tanımıyorum, dedim. Evet, dedi, o kadar, hani, *Evet, dediğini duyuyor ve katılıyorum, komşularının kim olduğunu bilmemek çok acı ama büyük şehirlerde böyle işte, ayrıca şimdi ilgilenmem gereken başka işler var, o yüzden şu nazik söyleşiyi doğal ölümüne terk etmeye ne dersin,* gibi bir şey.

Filmde bir siyasi kargaşa döneminde –devletin varlığının fiilen ortadan kalktığı bir zamanda– bir köyün öyküsü ve köylülerin silahlı haydutlar ordusuyla olan ilişkileri anlatılıyor. Yıllarca köyde fırtına gibi esen, kadınlara tecavüz eden, direnen erkekleri öldüren ve biriktirilen erzakı alıp götüreren haydutlar ziyaretlerini bir düzene koymayı akıl eder ve haraçlarını (vergi) almak veya koparmak için yılda bir kez köye uğramaya başlarlar. Yani haydutlar avcılıktan vazgeçip asalaklaşırlar.

İnsan, bu haydutların başka “uysallaştırılmış” köyleri de ellerinin altında tuttuklarını, onları sırayla tepelediklerini, bu köy topluluklarının haydutların vergi tabanını oluşturduğunu düşünmeden edemiyor. Büyük bir ihtimalle bazı köylerin denetimi için rakip çetelerle savaşmak zorundalar ama filmde bunların hiçbirini göremiyoruz.

Haydutlar henüz tebaaları arasında yaşamaya, isteklerini bugününe karşılatmaya başlamamışlar, yani köylüleri henüz bir köle topluluğuna çevirmemişlerdir. Bu bakımdan Kurosawa devlet gelişiminin çok erken bir aşamasını gözlerimizin önüne seriyor.

Filmdeki asıl hareket, köylülerin haydutlardan korunmak için zorlu adamlardan bir çete –başlıktaki yedi serbest samuray– tutmayı tasarılamalarıyla başlıyor. Tasarı işe yarıyor, haydutlar yeniliyor (filmin çoğu çatışma ve çarpışmalarla geçiyor), samuraylar galip geliyor. Korunma ve haraç kesme düzeninin nasıl işlediğini gören yeni asalaklar çetesi samuraylar bu sefer köylülere bir teklif götürüyor: Bir bedel karşılığında köyü himayelerine alacak, yani haydutların yerine geçeceklerdir. Fakat mutlu ve umutlu bir son olsun diye, köylüler teklifi geri çeviriyor: Samuraylardan gitmelerini istiyor, onlar da söz dinliyorlar.

Kapkara saçları, biçimli kemikleri var. Cildinde belli bir altın pırıltısı, *fosforlu* denebilir belki. Parlak kırmızı çuval elbiseye gelince; hafta içi sabahın on birinde çamaşırhaneyi yabancı bir erkekle paylaşacağını bilse tercih edeceği kılık herhalde bu olmazdı. Kırmızı çuval elbise ve sandaletler. Parmak arasından geçen türde sandaletler.

Devletin kökenlerine dair Kurosawa'nın senaryosu bugün silahlı çetelerin iktidarı ele geçirdiği –bir başka deyişle, ulusal hazineyi ve halkı vergilendirme araçlarını ilhak ettiği– ve rakiplerini ortadan kaldırıp yeni bir milat ilan ettiği Afrika'da hâlâ sahneleniyor. Afrika'daki bu askerî çeteler çoğu zaman Asya veya Doğu Avrupa'daki örgütlü suç çetelerinden daha büyük veya nüfuzlu olmamakla birlikte medya –Batı medyası bile– saygıda kusur etmeyerek onların faaliyetlerine suç değil, politika (dünya siyaseti) başlığı altında yer veriyor.

Devletin doğuşu ve yeniden doğuşuna Avrupa'dan da örnekler vermek mümkün. Rakip silahlı çeteler, özgürlüklerine yeni kavuşan ulusların idaresini üstlenmek için, mağlup Üçüncü Reich ordularının geride bıraktığı iktidar boşluğunda delice bir mücadeleye girişmişlerdi; kimin nerede iktidarı ele geçirdiği ise destek için hangi yabancı orduya dayandığıyla belirleniyordu.

1944'te kimse Fransız halkına şöyle dedi mi? *Düşünün: Alman diktatörlerimizin geri çekilmesi, kısa bir süre için kimse tarafından idare edilmeyeceğimiz anlamına geliyor. Bu süreyi sona erdirmek mi, yoksa belki de onu uzatmak –ve böylece modern çağlarda devleti geldiği yere geri gönderen ilk toplum olmak– mı istiyoruz? Hadi, Fransızlar olarak şu yeni ve beklenmedik özgürlüğümüzden yararlanıp bu meseleyi özgürce tartışalım.* Belki şairin biri öyle bir şey demiştir; ama dediyse de, gerek bu örnekte gerek tüm öbür örneklerde, toplumdaki çok birbirleriyle ortak yanları olan silahlı çetelerden biri oracıkta sesini kısmış olmalı.

*

Onu gözlerken dindirmek için hiçbir çaba göstermediğim bir sızı, metafizik bir sızı çörelendi içime. Ve kız sezgisiyle bunu anladı, köşedeki plastik sandalyede oturan moruğun yüreğinde mahrem bir şeylerin, ihtiyarlıkla, pişmanlıkla ve eşyanın gözyaşıyla ilgili bir şeylerin döndüğünü anladı. Ve bundan pek hoşlanmadı, eşeğin aklına karpuz kabuğu düşürmek istemedi, oysa ona bir övgüydü, hem güzelliği ve tazeliğine hem de giysisinin kısılgına. Bir başkasından gelseydi bu övgü, anlamı daha basit ve hafif olsaydı belki daha iyi karşılardı; fakat yaşlı bir adamdan gelince, ev işlerini aceleyle bitirmek istediğiniz güzel bir gün için fazla dolaşık ve kasvetli kaçtı anlamı.

Krallık dönemlerinde tebaaya denirdi ki, *Eskiden Kral A'nın tebaasıydın ama o öldüğü için, bak, artık Kral B'nin tebaası oldun.* Sonra demokrasi geldi ve tebaaya ilk kez bir seçenek sunuldu: *(Bütün yurttaşlar olarak) Sizi Yurttaş A'nın mı, Yurttaş B'nin mi yönetmesini istiyorsunuz?*

Tebaa her zaman bir oldu bittiyle karşı karşıyadır: birinci örnekte uyruk olması, ikincisinde de tercih yapması gerçeğiyle. Tercih yöntemi tartışmaya açık değildir. Oy pusulasında şöyle bir şey yazmaz: *A'yi mi istiyorsunuz, B'yi mi istiyorsunuz, yoksa ikisini de istemiyor musunuz?* Hele ki şu hiç denmez: *A'yi mi istiyorsunuz, B'yi mi istiyorsunuz, yoksa hiç kimseyi istemiyor musunuz?* Tercih yönteminden hoşnut olmayıp bunu kendisine açık olan yegâne kanaldan –oy kullanmayarak ya da geçersiz oy kullanarak– dile getiren yurttaş düpedüz hesaba katılmıyor, bir başka deyişle, hesaptan düşülüyor, göz ardı ediliyor.

A ve B arasında tercih yapmakla karşı karşıya kalan, önüne oy pusulasına adını yazdırmanın yolunu bulmuş A'ların ve B'lerin sürüldüğü çoğu insanın, çoğu sıradan insanın gönlü ikisini de tercih etmemekten yanadır. Fakat bu alt tarafı gönüldür ve devletin gönülle işi olmaz. Gönül siyasette geçer akçe değildir. Devleti tercihler ilgilendirir. Sıradan insan şunu demek ister: *Kimi gün gönlüm A'dan yanadır, kimi gün B'den, çoğu günse ikisinin de gitmesi gerektiğini düşünürüm; veya bazen hem biraz A hem biraz B'den ama çoğu zaman ne A ne de B, onun yerine bambaşka bir şeyden.* Devlet olmaz der. *Tercih yapmak zorundasın: A veya B.*

*

Onu yine görene kadar bir hafta geçti –bizimki gibi iyi tasarlanmış bir apartmanda komşuların izini sürmek kolay değildir– hemen hemen meleklerle yaraşır kusursuzluktaki poposunu gözler önüne seren beyaz pantolonuyla ön kapıdan girerken bir anlığına beliren bir hayal gibiydi. Tanrı'm, ölmeden önce şu dileğimi kabul et, diye fısıldadım; fakat sonra dileğimin bu kadar kesin oluşundan duyduğum utancın etkisiyle onu geri aldım.

ABD'nin bugün Ortadoğu'da yaptığı üzere "demokrasiyi yaymak" demek, demokrasinin kurallarını yaymak demektir. İnsanlara eskiden seçenekleri yokken artık seçenekleri olduğunu söylemek demek. Eskiden yalnızca A'ları vardı ve başka bir şeyleri yoktu; şimdiyse A ile B arasında tercih yapabiliyorlar. "Özgürlüğü yaymak", insanların A ile B arasında özgürce tercih yapabilmeleri için gerekli şartları oluşturmak demek. Özgürlüğü yaymakla demokrasiyi yaymak el ele gider. Özgürlüğü ve demokrasiyi yaymakla uğraşanlar biraz önce açıklanan sürecin tarifinde bir terslik görmezler.

Soğuk Savaş zamanında Batılı demokratik devletlerin Komünist Parti yasağına getirdikleri açıklamaya göre, demokratik süreci yıkmayı hedeflediğini açıkça belirten partilerin, A ile B arasında tercih yapmak olarak tanımlanan bu demokratik sürece katılmalarına izin verilmemeliydi.

*

Siyaset hakkında siyaset dışından bir şey söylemek niçin bu kadar zor? Siyaset hakkında niçin kendi de siyasi olmayan bir söylem kullanılamıyor? Aristoteles'e göre bunun cevabı siyasetin insan doğasında olması, yani kaderimizin bir parçası olması; tıpkı monarşinin arıların kaderi olması gibi. Siyasete dair yöntemli, siyaset üstü bir söylem beyhude bir çaba.

Kuzey Kulesi'nin temizlik işlerine bakan Vinnie'den *–öncele-ri gönül çececek kadar kısa çuval elbise, şimdi de zarif beyaz pantolon giyen genç kadın* olarak değil, *koyu saçlı genç kadın* olarak tarif etme basiretini gösterdiğim– kızın, girişte zaman zaman yollarımızın keşiştiği ve kendisini Mr. Aberdeen olarak bildiğim solgun, aceleci, tombul ve her dem terli arkadaşın karısı ya da en azından sevgilisi olduğunu öğreniyorum; dahası, kız kelimenin bildiğimiz anlamıyla yeni de değilmiş, ocaktan beri yine bu Kuzey Kulesi'nin en üst katındaki birinci sınıf dairelerden birinde (Mr. A'yla birlikte) oturuyormuş.

02. Anarşizm üstüne

“Alçaklar”¹ tabiri Avustralya’da (kelimenin) tüm anlamlarını kapsayacak şekilde kullanılır. Kendilerine üst dedirten ve demeyenleri kırbaçlayan kimseler için bir zamanlar hükümlülerin kullandıkları sözdü “alçaklar”. Bugünün “alçaklar”ı siyasetçiler, devleti yöneten erkekler ve kadınlar. Sorun şu: Doğası gereği gayrimişru, yasaya *karşı*, alçaklara *karşı* olan eski bakış açısının, tabandan gelen bakış açısının, hükümlünün bakış açısının meşruiyeti nasıl savunulabilir?

Özgürlükçülük başlığı altında alçaklara veya genel olarak yönetime karşı gösterilen muhalefet, köklerinde hep vergi vermeye karşı bir gönülsüzlük olduğundan, kötü bir adla anılır hale geldi. Alçaklara haraç ödemeye dair görüşünüz ne olursa olsun, bu özgürlükçü türle aynı kefeye konmamak için stratejik bir ilk adım atmanız gerek. Nasıl? “Sahip olduğumun yarısını alın, kazandığının yarısını alın, onu size bırakıyorum; karşılığında beni rahat bırakın.” İnsanın samimiyetini göstermeye yeter mi bu?

1549’da yazan Michel de Montaigne’in genç arkadaşı Etienne de La Boétie, halkların hükümdarlar karşısındaki edilginliğini başta öğrenilen, sonra da miras alınan kötü bir alışkanlık; “özgürlük aşkının bile artık doğal görünmesine engel olacak” kadar kökleşen inatçı bir “yönetilme istenci” olarak görmüştü.

1. İngilizcesi; *Bastard*: Piç, alçak, bayağı. Sahte şeyleri ifade eder. (Ç.N.)

Teşekkür ederim, dedim Vinnie’ye. Kusursuz bir dünyada münasebetsizliğe kaçmadan sorguyu sürdürmenin (Kaçınıcı daire? Hangi isimle?) bir yolunu bulabilirdim belki. Fakat bu dünya kusursuz değil.

Kızın, sırtı şüphesiz çilli Mr. Aberdeen’le olan alakası çok üzücü. İkisini yan yana düşünmek bana ıstırap veriyor, yani yaktakta yan yana düşünmek çünkü sonuçta asıl önemli olan bu. Sadece bu kadar serserim bir herifin böyle semavi bir sevgiliyi elde etmesinin bir hakaret –ilahî adalete karşı bir hakaret– olmasından değil, bu birlikteliğin herifin solgun Kelt benzinin kızın altın pırılırtısına ağır bastığı bir meyve verebileceğini düşünmekten de ıstırap duyuyorum.

Kitabın kahramanı olan yetmiş iki yaşındaki Avustralyalı ünlü bir yazardan, "Çarpıcı Fikirler" adlı bir kitaba katkıda bulunması rica edilir. O da bunu fırsat bilir: Makyavelizmden anarşizme, El Kaide'den devlet ile vatandaş arasındaki ilişki-lerin niteliğine, Amerika ile İngiltere'nin Ortadoğu'daki savaşlarına Avustralya'nın suç ortaklığı etmesine kadar sorgulamadığı konu kalmaz. Bu arada yazarın özel yaşamında da beklenmedik gelişmeler olmaktadır.

2003 Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Coetzee, bu romanında ilginç bir biçim denemesi gerçekleştiriyor. Romandaki yazarın kitaba yazdıklarına, yazarla yazıları temize çeken genç kadın Anya'nın düşünceleri ve Anya'nın sevgilisi Alan'ın kaygılı yaklaşımı da aynı sayfa içinde, üç farklı bakış açısı sunacak şekilde eşlik ediyor.

"Coetzee sınırlarını yeniden çizdiği roman sanatını daha önce hiç gitmediği yerlere götürüyor. Nefes kesici bir okuma deneyimi..."

The Times

#umbireylil #siyaset #hesaplaşma #günlük #yaşlılık #sanat #yazmak #nsk

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [t](#) | [i](#) | [canyayinlari](#)

roman

9 789750 747984